Hiina autotehas NATO mereväebaasi kõrval: tööpuudus, raha ja julgeolek

3 kuud tagasi - 18.08.2026 Autor: Indrek Jakobson

Hispaanias on valmimas vägagi vastuoluline otsus: ühelt poolt lubadus tuua piirkonda tagasi töökohad ja investeeringud, teiselt poolt hirm, et tehase korstnate varju jääb ka NATO vihmavari ja riiklik julgeolek. Hiina riigile kuuluva autotootja SAIC esimene Euroopa tehas on kavandatud Galicia piirkonda, vaid paari kiviviske kaugusele olulisest sõjaväeobjektist.

Paberil näib projekt olevat ohutu ja majanduslikult kasulik, kuid tegelikkus on palju komplitseeritum. Ehkki tehas on piirkonnale oluline, ei kao julgeolekuküsimused kuhugi, sest valitav asukoht asub peaaegu suure mereväebaasi kõrval.

Money talks

SAIC Group, millele kuulub ka meil Eestis müüdav MG kaubamärk, on valinud Galicia oma Euroopasse laienemise võtmekohaks. Esialgseks investeeringuks on nimetatud umbes 200 miljonit eurot, tootmise algus kavandatud 2028. aastasse ning tehase aastane tootmisvõimekus võib ulatuda 120 000 sõidukini.

Piirkonna jaoks tundub selline plaan tõelise päästerõngana. Pärast sealsete autotehaste sulgemist on uute töökohtade järele suur vajadus ning iga suurem tööstusprojekt annab lootust, et kohalik majandus saab uuesti hoo sisse.

Valjud julgeolekualarmid

Ometi on valitud asukoht tekitanud tugevat vastukaja. Hispaania luureagentuur CNI on sisemistes aruannetes juhtinud tähelepanu sellele, et kavandatav tehas paikneb vaid umbes viie kilomeetri kaugusel Ferroli sadamast, mis on Hispaania mereväe üks olulisemaid baase.

Selline lähedus ei ole lihtsalt punkt kaardil. Sõjaväeluure eksperdid kardavad, et tööstusrajatis võib anda võimaluse jälgida laevastiku igapäevast liikumist, samuti saada ülevaadet tegevustest, mis puudutab NATO missioonidel osalevaid F-100 tüüpi fregatte. Kui mereväebaasi kõrvale kerkib suur, mitte just kõige sõbralikumale riigile kuuluv tehas, muutub piir tavalise äri ja tundliku info vahel

õhukeseks.

Ministeerium toetab

Hoolimata hoiatustest on Hispaania kaitseministeerium projektile seni rohelist tuld näidanud. Minister Margarita Robles on rääkinud Galicia piirkonna juhtidega ning kinnitanud, et ministeerium toetab projekti valitsuses käivas heakskiitmisprotsessis igati.

Ministeeriumi esindaja sõnul ei ole kuude kaupa kestnud läbirääkimiste käigus julgeolekuprobleeme esile kerkinud. Selline rahulik toon on siiski vastuolus luureallikatest tulnud hoiatustega, mistõttu on erinevad arutelud muutunud järjest teravamaks.

Hiina enda karm hoiak lisab pingeid

Otsuse muudab veelgi kõnekamaks asjaolu, et Hiina on sarnastes küsimustes ise väga ettevaatlik. Välismaistes autodes sisalduvatest kaameratest tulenevaid piiranguid on seal kehtestatud nii sõjaväebaaside ümbruses kui ka isegi mõnes kuurortlinnas, kus liiguvad Hiina kommunistliku partei juhid.

See seab Hispaania juhtumi erilisse valgusesse. Kui ühes riigis peetakse sellist võimalikku jälitamistehnoloogiat riskiks, siis tekib paratamatult küsimus, miks peaks sama oht teises suunas ja teises riigis sootuks puuduma. Midagi siin ei klapi.

Lõplik sõna on alles tulemas

Protsess pole veel kaugeltki lõppenud, kuna projekti peab heaks kiitma ka strateegiliste investeeringute komitee, kel on õigus seada investeeringule eraldi täiendavaid tingimusi. Siiani pole avaldatud, milliseid ettevaatusabinõusid Hiina tootjalt täpselt nõuda võidakse, on's need üldse asjakohased või on hirmul lihtsalt suured silmad?

Seega seisab Hispaania keerulise valiku ees: kas võtta vastu vajalikud töökohad ja investeeringud või tõmmata joon alla seal, kus kauaoodatud tööstuslik kompleks võib hakata liiga lähedalt puutuma kokku sõjasaladusega. Nii võib Galicia tehas kujuneda kas kohaliku majanduse päästerõngaks või hoopis ettevaatuse õppetunniks kogu Euroopale.

- Uudised

- Sõidukid

Pilt

